

NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

Skuggasundi 3, 101 Reykjavík

Sími: 545 8800. Bréfasími: 545 8051

Netfang: nel@nel.is

Tilv.: 21090005

Ákvörðun nr. 25/2022

Þann 18. mars 2022 kom nefnd um eftirlit með lögreglu saman til fundar og tók eftirfarandi ákvörðun nr. 25/2022.

Málsatvik

Nefnd um eftirlit með lögreglu barst erindi frá [REDACTED] dags. 30.9.2021. Í erindinu eru gerðar athugasemdir við framkomu og starfshætti starfsmanna Lögreglustjórans á höfuðborgarsvæðinu þegar afskipti voru höfð af [REDACTED] á heimili hennar þann [REDACTED]

Nefnd um eftirlit með lögreglu óskaði eftir upplýsingum frá Lögreglustjóranum á höfuðborgarsvæðinu með bréfi þann 30. september 2021.

Forsendur nefndarinnar

1.

Nefnd um eftirlit með lögreglu starfar á grundvelli VII. kafla lögreglulaga nr. 90/1996, sbr. breytingar á þeim með lögum nr. 62/2016. Helstu verkefni nefndarinnar, sbr. 1. mgr. 35. gr. a í nefndum lögum, eru að taka við kærur á hendur starfsmanni lögreglu fyrir ætlað refsivert brot við framkvæmd starfa hans annars vegar og taka við kvörtunum vegna starfsaðferða lögreglu eða framkomu starfsmanns lögreglu sem fer með lögregluvald hins vegar. Undir hið síðarnefnda falla kvartanir vegna háttsemi eða starfsaðferða sem ekki verða taldar refsiverðar en gætu meðal annars leitt til þess að lögreglumaður yrði áminntur í starfi eða æskilegar breytingar gerðar á starfsháttum og verklagi. Nefndin skal, sbr. 2. mgr. 35. gr. a, greina hvað felst í erindum sem henni berast og koma þeim til meðferðar hjá viðkomandi embætti.

Með vísan til framangreinds fellur það almennt ekki undir valdsvið nefndar um eftirlit með lögreglu að endurskoða eða fjalla um almennt mat lögreglu á beitingu úrræða á grundvelli lögreglulaga eða almennt um framkvæmd rannsóknar sakamála, beitingu rannsóknarúrræða eða um ákvarðanir handhafa ákærvalds um það hvort rétt sé að gefa út ákæru í máli. Hlutverk nefndarinnar er hins vegar að taka afstöðu til þess hvort um sé að ræða ámælisverðar starfsaðferðir eða framkomu lögreglumanna við framkvæmd slíkra verkefna. Í því felst nánar tiltekið (og til dæmis) að taka afstöðu til þess hvort kvartað sé yfir því að háttsemi þeirra starfsmanna lögreglu sem að máli komu hafi ekki verið í samræmi við eðlilega starfshætti eða lög eða hvort starfsaðferðir hafi að öðru leyti farið út fyrir það sem eðlilegt var í því tilviki.

2.

Lögreglustjórinn á höfuðborgarsvæðinu svaraði beiðni nefndarinnar með bréfi þann 18. október 2021. Meðfylgjandi svari embættisins voru gögn málsins og dagbók lögreglu. Ekki er um að ræða að til séu upptökur af samskiptunum.

NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

Fram kemur í bréfi Lögreglustjórans á höfuðborgarsvæðinu til [REDACTED] þann 18. október 2021 að farið hafi verið yfir erindi hennar og rætt við lögreglumann er um ræðir. Embættið harmi upplifun hennar af samskiptunum.

Þá kemur einnig fram að umræddur lögreglumaður biðst enn og aftur afsökunar á því að hafa valdið henni hugarangri og sagt orð sem hann hefði betur látið ósögð. Hann tekur þó ekki undir að hafa verið pirraður eða hafa með ásetningi reynt að meiða hana, en aðstæður sem uppi voru hafi verið afar erfiðar fyrir alla aðila.

3.

Undir valdsvið nefndarinnar fellur hvernig tilteknir þættir lögreglustarfsins eru framkvæmdir eða ef lögregla lætur hjá líða að sinna lögmætu hlutverki sínu, sbr. 2. gr. laga nr. 90/1996, þ.e. að gæta almannaoðryggis og halda uppi lögum og reglu, að leitast við að tryggja réttaröryggi borgaranna og stemma stigu við afbrotum og koma í veg fyrir athafnir sem raska öryggi borgaranna og ríkisins, vinna að uppljóstrun brota, stöðva ólögmæta háttsemi og fylgja málum eftir í samræmi við það sem mælt er fyrir um í lögum um meðferð sakamála.

4.

Nefnd um eftirlit með lögreglu greinir hvort erindi sem henni berast vegna háttsemi lögreglu feli í sér kvörtun yfir starfsháttum eða kæru vegna ætlaðrar refsiverðrar háttsemi starfsmanna lögreglunnar. Af erindi [REDACTED] er ljóst að um er að ræða kvörtun sem lítur að framkomu og starfsháttum starfsmanna Lögreglustjórans á höfuðborgarsvæðinu.

Nefnd um eftirlit með lögreglu fór ítarlega yfir erindi [REDACTED] og þau gögn sem henni bárust frá Lögreglustjóranum á höfuðborgarsvæðinu. Yfirferð nefndarinnar leiddi í ljós umræddur starfsmaður embættisins hefur gengist við því að hafa látið orð falla sem hann hefði betur látið ósögð og beðið [REDACTED] afsökunar. Með hliðsjón af því hvernig málsatvikum var lýst í kvörtuninni og þeim gögnum sem nefndin hefur undir höndum, telur nefnd um eftirlit með lögreglu ljóst að framangreindir starfshættir séu ekki í samræmi við III. kafla lögreglulaga nr. 90/1996. Nefndin telur þó að embættið hafi tekið málið til meðferðar sbr. 2. mgr. 35. gr. a. lögreglulaga nr. 90/1996 og telur því ekki tilefni til að aðhafast frekar vegna erindisins.

Nefndin telur þó óheppilegt að ekki séu til upptökur af atvikinu og árættar að samkvæmt gildandi verklagsreglum ber lögreglumönnum að hafa kveikt á búkmyndavélum við störf sín á vettvangi.

NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

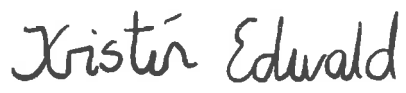
Niðurstaða

Nefnd um eftirlit með lögreglu telur ekki tilefni til að aðhafast frekar vegna erindis [REDACTED]

Reykjavík, 18. mars 2022

Skúli Þór Gunnsteinsson

formaður

Kristín Edwald

Þorbjörg I. Jónsdóttir